

Komentář k *Responsum ad dubium*

Prohlášení Kongregace pro nauku víry je odpovědí na otázku neboli *dubium* (tradiční označení). Jak je obvyklé, vznášejí ho pastýři a věřící, aby získali vysvětlení kontroverzních otázek. V případě nejistoty plynoucí z problematických vyjádření nebo postojů v zásadních otázkách křesťanského života je požadována pozitivní či negativní odpověď s připojeným odůvodněním. Cílem prohlášení je povzbudit univerzální církev, aby byla v co největším souladu s evangelními požadavky, aby řešila spory a napomáhala budování účinného společenství svatého Božího lidu.

Diskutovaná otázka pramení z „upřímné touhy po přijetí a doprovázení lidí s homosexuálními sklony, kterým je nabízena formace na cestě víry“, jak doporučil Svatý otec František v závěru dvou synodních shromáždění věnovaných rodině: „aby se těm, u nichž se projevují homosexuální sklony, dostalo pomoci potřebné k poznání a plného uskutečnění Boží vůle v jejich životě“.¹ Vyzývá tím k moudrému využití pastoračních programů, které jsou v tomto ohledu nabízeny. Patří k nim i požehnání svazkům osob stejného pohlaví. Otázka zní, zda církev disponuje mocí udílet své požehnání. Tento dotaz je obsahem *quaesita*.

Odpověď neboli *Responsum ad dubium* je vysvětlena a zdůvodněna v příložené *Vysvětlující nótě* Kongregace pro nauku víry z 22. února 2021, publikované se souhlasem papeže Františka.

Nóta vychází ze základního a rozhodujícího rozlišení mezi jednotlivcem a svazkem. Zamítavý postoj k požehnání svazkům stejného pohlaví se tudíž nevztahuje na požehnání jednotlivcům.

Ve vztahu k jednotlivcům především jednou provždy platí to, co je uvedeno v čl. 4 dokumentu *Úvahy o legálním uznání svazků osob s homosexuálními sklony*, kterou vydala tato kongregace, a v Katechismu katolické církve: „Podle církevního učení mají být lidé s homosexuálními sklony „přijímáni s úctou, soucitem a jemnocitem. Vůči nim je třeba se vyhnout jakémukoliv náznaku nespravedlivé diskriminace.“² Toto učení *Nóta* připomíná a k němu nabádá.

Co se týče svazků osob stejného pohlaví, odpověď na *dubium* „prohlašuje za nelegitimní jakoukoli formu požehnání, které by mířilo k uznání jejich svazků“. To je nepřípustné ze tří navzájem provázaných důvodů, které *Nóta* uvádí.

První důvod odkazuje na pravdivost a hodnotu požehnání. Patří ke svátostinám, které jsou „liturgickým úkonem církve“, vyžadujícím, aby život odpovídal tomu, co vyjadřují a co působí. *Nóta* shrnuje význam a účinky milosti. Při žehnání vztahu dvou lidí je zapotřebí, aby byl uspořádán pro přijetí a vyjádření milosti, která je na něj svolávána a jemu darována.

---

¹ František. *Amoris laetitia*, č. 250.

² *Katechismus katolické církve*, č. 2358.

Dostáváme se k druhému důvodu: řád, který uschopňuje k obdržení daru, je v souladu „s Božími záměry vepsanými do tvorstva a plně zjevenými v Kristu Ježíši“. Těmto záměrům neodpovídají „partnerská soužití, byť stabilní, které praktikují sexuální život mimo manželství“. Tak je tomu v případě osob stejného pohlaví. To se však netýká pouze jejich případu, jako by problematické byly pouze tyto svazky, nýbrž jakéhokoli svazku, kde je sexualita praktikována mimo manželství, což je nepřípustné z hlediska morálky podle stálého církevního učení.

Je zde řeč o moci, kterou církev nemá, protože nemůže volně nakládat s Božími záměry, které by tím byly vyvraceny či popírány. Církev není arbitrem těchto životních záměrů a pravd, nýbrž jejich věrnou hlasatelkou a vykladatelkou.

Třetí důvod vychází z omylu, do kterého bychom mohli být snadno uvedeni, a sice připodobňovat požehnání svazkům osob stejného pohlaví k požehnání svazku manželskému. Vzhledem k provázanosti požehnání osob a svátostí by požehnání těchto svazků „v určitém ohledu odkazovalo na podobnost či analogii k požehnání novomanželskému,³ svolávaného na muže a ženu, kteří se spojují ve svátosti manželství“. To by bylo chybné a zavádějící.

Z výše uvedených důvodů „požehnání homosexuálním svazkům nemůže být považováno za legitimní“. Toto prohlášení v žádném případě nepředjímá lidský nebo křesťanský postoj, který církev chová ke každému člověku. Proto odpověď na *dubium* „nevylučuje požehnání jednotlivcům s homosexuálními sklony,⁴ kteří jsou ochotni žít věrně v souladu se zjevenými Božími záměry, jak je předkládá církevní učení“.

---

³ Požehnání novomanželům totiž odkazuje na vyprávění o stvoření, ve kterém požehnání, které Bůh uděluje muži a ženě, je ve vztahu s jejich plodným svazkem (srov. Gn 1,28) a s jejich komplementaritou (srov. Gn 2,18–24).

⁴ *De benedictionibus* uvádí dlouhý seznam situací, na které lze svolat Boží požehnání.